

ΝΑΥΤΕΜΠΟΡΙΚΗ

ΟΜΙΛΙΑ

ΚΩΣΤΑ ΦΩΤΑΚΗ

ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗ ΥΠΟΥΡΓΟΥ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ

ΣΤΟ 1^ο ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

«Επιχειρώντας στο μέλλον

2015 – 2020»

ΠΕΜΠΤΗ 7 ΜΑΪΟΥ 2015

Κυρίες και κύριοι, αγαπητοί συνάδελφοι, μια και βλέπω, συνάντησα ήδη συναδέλφους και φίλους εδώ, είναι ιδιαίτερη χαρά και τιμή για μένα να παρευρίσκομαι σε αυτό το συνέδριο για την επιχειρηματικότητα με τη νέα μου ιδιότητα ως Αναπληρωτή Υπουργού Έρευνας και Καινοτομίας, που σηματοδοτεί και την πρόθεση αυτής της κυβέρνησης για την αναβάθμιση του τομέα αυτού.

Και στη σύντομη αυτή παρέμβασή μου θα ήθελα να εκφράσω κάποιες σκέψεις που καθορίζουν τις κατευθυντήριες γραμμές που θα ακολουθήσουμε σε αυτό τον τομέα. Και θα ήθελα ευθύς εξ αρχής να θέσω το ερώτημα, το κεντρικό ερώτημα. Στις συνθήκες της οικονομικής και της κοινωνικής κρίσης που βιώνει η χώρα σήμερα, ποιος είναι ο ρόλος της έρευνας, ποιος είναι ο ρόλος της καινοτομίας;

Το ερώτημα αυτό έχει μια διπλή απάντηση που είναι εύκολη, όσο δύσκολη είναι η υλοποίησή της. Πρώτον, η έρευνα και η γνώση που παράγεται από αυτή, μπορεί να αποτελέσουν το ανάχωμα στην πνευματική, ηθική και υλική κατάπτωση της κοινωνίας που είναι συνεπακόλουθα της κρίσης.

Το δεύτερο είναι ότι η έρευνα και η γνώση μπορεί να στηρίξουν το μέλλον της χώρας, να δώσουν προοπτική, να δώσουν ελπίδα, ιδιαίτερα στο σημαντικότερο κεφάλαιο που διαθέτει. Και αυτό είναι οι άνθρωποι, το ανθρώπινο δυναμικό και ιδιαίτερα στους νέους επιστήμονες και ερευνητές.

Με βάση αυτές τις σκέψεις και παρά την κατάσταση της έκτακτης ανάγκης που καλείται να διαχειριστεί σήμερα η κυβέρνηση, η πολιτική που διαμορφώνουμε στο θέμα της έρευνας μπορεί να εστιαστεί σε τρεις βασικούς στόχους. Πρώτον, η επιστημονική έρευνα με τη γνώση που δημιουργεί να αποτελέσει στήριγμα για την παιδεία και τον πολιτισμό.

Άλλωστε η έρευνα καθ' εαυτή αποτελεί στοιχείο εκπαίδευσης, πολύ σημαντικής εκπαίδευσης. Η έρευνα καθ' εαυτή μπορεί να αναδείξει το συγκριτικό πλεονέκτημα της χώρας στον πολιτισμό. Και εδώ θα ήθελα να αναφερθώ στη σημασία που δίνουμε στην έρευνα στις ανθρωπιστικές επιστήμες και στις κοινωνικές επιστήμες, γιατί αν αυτές δεν τις προάγουμε στη χώρα μας σήμερα, τότε πότε; Ολόκληρη η χώρα αποτελεί ένα τεράστιο εργαστήριο για κοινωνικές μελέτες.

Ο δεύτερος στόχος έχει να κάνει με κάτι άλλο. Με τις διπλωματικές δυνατότητες της έρευνας, γιατί η υψηλής ποιότητας επιστημονική έρευνα, μπορεί να αποτελέσει τον πρεσβευτή της χώρας για τη διεθνή της προβολή. Είναι κάτι σαν την Εθνική Ελλάδος πάλαι ποτέ.

Και τρίτος στόχος είναι και η μεγάλη πρόκληση που μας φέρνει κοντά στο σκοπό αυτού του συνεδρίου, είναι πως η καινοτομία που προκύπτει από την έρευνα αυτή, με ποιες πολιτικές αυτή η καινοτομία μπορεί να παράξει πλούτο και με ποιες πολιτικές αυτός ο πλούτος μπορεί να επιστρέψει στην κοινωνία.

Η επίτευξη αυτού του τελευταίου στόχου είναι και το μεγάλο στοίχημα, όχι μόνο για το παρόν, αλλά και για το μέλλον της χώρας. Είναι ο στόχος ο οποίος επιδιώκεται σε πολλές χώρες μέσα κι έξω από την Ευρώπη, είναι ο στόχος που έχουν γίνει πολλές προσπάθειες στο παρελθόν, όχι μόνο στη χώρα μας, αλλά και στην Ευρώπη και το τονίζω αυτό, με σχετικά πενιχρά αποτελέσματα.

Το ερώτημα είναι γιατί. Έχουν υπάρξει προγράμματα που προσπαθούν να ενθαρρύνουν τη διασύνδεση των πανεπιστημίων, των

ερευνητικών κέντρων με την επιχειρηματική κοινότητα, έχουν υπάρξει πολλών λογίων πόλοι καινοτομίας, ζώνες καινοτομίας, πολλά τέτοια σχήματα.

Αλλά τα αποτελέσματα δεν είναι αυτά που θα περίμενε κανένας, ακόμη η χώρα μας, σύμφωνα με τα στοιχεία τα κοινοτικά του 2014 θεωρείται αυτό που λέγεται ένας moderate innovator και από αυτή την άποψη θα πρέπει να κάνουμε μια σύντομη ανασκόπηση, μια σύντομη ακτινογραφία το τι συμβαίνει και στην Ευρώπη, αλλά ιδιαίτερα στην Ελλάδα.

Και αυτό που συμβαίνει στην Ευρώπη είναι το περίφημο ευρωπαϊκό παράδοξο. Στην Ευρώπη υπάρχει η καλή επιστήμη, αλλά η αξιοποίησή της υστερεί όσον αφορά το τι γίνεται στις ανταγωνίστριες χώρες εκτός Ευρώπης. Αυτό είναι το ευρωπαϊκό παράδοξο.

Η περίπτωση της Ελλάδας αποτελεί μια ιδιαίτερα οξυμμένη κατάσταση αυτού του ευρωπαϊκού παραδόξου. Κι αυτό που μπορώ να επιχειρηματολογήσω είναι ότι ακαδημαϊκό και ερευνητικό δυναμικό της Ελλάδας είναι εξαιρετικό, το λέω αυτό με κάθε σιγουριά, το έχω δει και μέσα και εκτός Ελλάδος, υπάρχουν όλα τα στοιχεία.

Εάν είχα μια παρουσίαση θα μπορούσα να σας τα δείξω. Είναι ιδιαίτερα ανταγωνιστικό. Η χώρα βρίσκεται 18^η μεταξύ εκατόν ογδόντα τόσων χωρών όσον αφορά επιστημονικές επιδόσεις. Λαμβάνοντας υπόψη διαφορετικούς δείκτες, διαφορετικά κριτήρια, δημοσιεύσεις σε περιοδικά υψηλής επιστημονικής απήχησης, το πώς στέκεται ανταγωνιστικά ας πούμε σε προγράμματα του 7^{ου} προγράμματος πλαισίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το Ελληνικό Ερευνητικό Προσωπικό κατάφερε να προσελκύσει πάνω από 1 δις σε ανταγωνιστική βάση. Και με αυτό έζησε λίγο πολύ.

Πολύ μεγαλύτερο σε σχέση με το ποσοστό που συνεισφέρει η χώρα στην Ευρωπαϊκή Ένωση, πολύ μεγαλύτερο αν λάβει κανείς υπόψη τον πληθυσμό. Και πολλά άλλα.

Από την άλλη μεριά, το θέμα της εκμετάλλευση της καινοτομίας είναι ιδιαίτερα ασθενικό. Και εδώ είναι το ζήτημα. Έχουμε το τρίγωνο της γνώσης, την παιδεία, την έρευνα και την καινοτομία και μετά έχουμε όλη την αλυσίδα αυτή που οδηγεί στην παραγωγή καινοτόμων προϊόντων, καινοτόμων διεργασιών.

Και εκεί νομίζω ότι είναι ο ασθενής κρίκος. Κατ' αρχήν εάν πάρουμε αυτή την αλυσίδα, αυτή η αλυσίδα έχει πολλούς κρίκους. Τη βασική έρευνα, την εφαρμοσμένη και όλα τα σχετικά. Η ίδια η καινοτομία έχει διαφορετικές πτυχές και αποχρώσεις που εδώ πρέπει να τις κατανοήσουμε, πριν αρχίσουμε να μιλάμε για αυτά τα θέματα. Υπάρχει η καινοτομία την οποία ζητάει η αγορά με ένα σύντομο χρονικό ορίζοντα δυο ή τριών ετών με αποτέλεσμα ορατά. Είναι αυτό που θέλουν οι περισσότεροι πολιτικοί να δούνε.

Και υπάρχει καινοτομία η οποία προκύπτει από επιστημονική περιέργεια. Είναι η καινοτομία που έχει ιδιαίτερα μεγάλη επίδραση στην πραγματική οικονομία και έχει χαρακτηριστικά προσθετικά. Εάν πάρουμε και δούμε αυτό το μηχάνημα, το τηλέφωνο που έχουμε όλοι μέσα, εδώ υπάρχουν τεχνολογίες που οι βασικές ιδέες γι' αυτές τις τεχνολογίες ξεκίνησαν το 1920. Και έγιναν κινητό τηλέφωνο που μεταφέρει την πληροφορία με φωτόνιο σήμερα με ό,τι αυτό συνεπάγεται για το κόστος των επικοινωνιών και όλα αυτά, το 2000.

Επομένως πρέπει να δούμε κάποια τέτοια στοιχεία και πρέπει από την άποψη αυτή να αναγνωρίσουμε την αδυναμία που έχει η χώρα μας σε αυτή την αλυσίδα της καινοτομίας και αυτή η αδυναμία έχει να κάνει με κάτι, χρησιμοποιού τώρα κατά κάποιο τρόπο αυτό που λέμε, ένα γραμμικό μοντέλο, αυτό που λέγεται κοιλάδα του θανάτου. Είναι αυτή η περιοχή που είμαι σίγουρος ότι πολλοί από εσάς είστε πολύ περισσότερο ειδικοί από εμένα, πεθαίνουν οι περισσότερες επιχειρήσεις.

Είναι η περιοχή που θα πρέπει να περάσει το προϊόν το οποίο κατ' αρχήν έχει παραχθεί ως πρότυπο, η ιδέα και να γίνει προϊόν εκμεταλλεύσιμο. Πάρα πολλά θέματα μπαίνουν. Θέματα πνευματικής ιδιοκτησίας, θέματα θεσμικά, θέματα κουλτούρας και θέματα βέβαια χρηματοδότησης που δεν την βάζω πρώτη κατ' αρχήν.

Κουλτούρα για μένα είναι κάτι το ιδιαίτερα σημαντικό. Είναι κεντρικής σημασίας να απαλλαγούμε όλοι μας από τις ιδεοληψίες που έχουν κυριαρχήσει πολλά χρόνια. Ιδεοληψίες για κακό δημόσιο, για καλό ιδιωτικό, ή το αντίστροφο. Ιδεοληψίες που έχουν οδηγήσει στο να κάνουν τους ακαδημαϊκούς, τους ερευνητές να τους μετατρέψουμε σε επιχειρηματίες. Δεν είναι δυνατόν αυτό και εάν γίνει, θα είναι κακοί επιχειρηματίες.

Και όσοι είναι καλοί επιχειρηματίες από αυτούς περνάνε στο χώρο της επιχείρησης. Να απαλλαγούμε από ιδεολογίες που θέλουν να ενοχοποιούν τη λέξη «επιχειρηματικότητα». Πολύ σημαντικά όλα αυτά τα θέματα της κουλτούρας, που δεν είναι εύκολο να τα ξεπεράσει κάποιος εύκολα και οδηγούν στο αμέσως επόμενο εμπόδιο, που είναι το θεσμικό και νομοθετικό πλαίσιο που επικρατεί. Ένα πλαίσιο γεμάτο αγκυλώσεις, ένα πλαίσιο που ενοχοποιεί την αποτυχία.

Δεν είναι δυνατόν ελληνικές επιχειρήσεις που θέλουν να συμμετάσχουν σε ένα πρόγραμμα συνεργασίας με ένα ερευνητικό κέντρο για να διεξαχθεί κάποια έρευνα να απαιτείται να πληρώνουν εγγυητικές επιστολές ισόποσες των χρημάτων που παίρνουν, δεν είναι δυνατόν αυτό να γίνεται. Δηλαδή είναι σα να λέμε ότι είναι σίγουρο ότι θα πετύχει, γιατί αν δεν πετύχει την πάθατε.

Και πολλά άλλα, αλλά το κυρίαρχο μέσα σε όλα αυτά τα άλλα είναι η γραφειοκρατία. Η απίθανη αυτή γραφειοκρατία, αυτό το θα έλεγα υπερκανονιστικό -μεταφράζω από τα αγγλικά τη λέξη- πλαίσιο που υπάρχει, που έχει βέβαια σα στόχο να αποτρέψει τη διαφθορά, που η διαφθορά είναι ιδιαίτερα επιδέξια να διέρχεται όλες έτσι τις συμπληγάδες ενός πολύπλοκου νομοθετικού συστήματος.

Γί αυτό σε κάτι που αποσκοπούμε ευθύς εξ αρχής και μπορούμε να το κάνουμε άμεσα, που δε συνδέεται τόσο πολύ με την κρίση την οικονομική που περνάμε, είναι οι θεσμικές παρεμβάσεις. Θέλουμε να δημιουργήσουμε κανόνες απλούς, καθαρούς, σταθερούς, που να μπορούν να ανταποκριθούν στην ευελιξία που απαιτεί το ερευνητικό έργο.

Και ταυτόχρονα κανόνες που εξασφαλίζουν τη διαφάνεια και τον έλεγχο, με τέτοιο τρόπο όμως ούτως ώστε να μην προκαλείται ασφυξία. Να εξασφαλίζεται το δημόσιο συμφέρον σίγουρα, αλλά χωρίς ασφυξία. Είναι μεγάλη αυτή η πρόκληση, μεγάλη αυτή η πρόκληση και όσοι από σας είστε Νομικοί ίσως καταλαβαίνετε το τι σημαίνει όλο αυτό.

Γιατί αυτό μας φέρνει κάπως έτσι γρήγορα στο αμέσως επόμενο βήμα, το βήμα της χρηματοδότησης. Η χρηματοδότηση θα πρέπει να γίνει πολλαπλή, δεν είναι δυνατόν αυτή τη στιγμή να μιλάμε για χρηματοδότηση μόνο από το δημόσιο ή μόνο από τον ιδιωτικό τομέα.

Η εθνική χρηματοδότηση, η δημόσια χρηματοδότηση με τις δοσμένες συνθήκες σήμερα που είναι απλές, το πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων κάποτε ήταν 12 δις, σήμερα είναι 6 δις και τα 5 πάνε ως εθνική συμμετοχή στα προγράμματα σύγκλισης στα ΕΣΠΑ που λέμε, 1 δις μένει ελεύθερο.

Επομένως η έρευνα όσον αφορά τη δημόσια χρηματοδότησή της θα πρέπει να στηριχθεί κυρίως μέσα από προγράμματα ΕΣΠΑ κι αυτό γίνεται. Αλλά εδώ θέλουμε και κάτι άλλο, το οποίο επίσης συνδέεται με ζητήματα κουλτούρας. Θέλουμε τη δημιουργία ανάληψης ρίσκου, όπως και ευκαιριών και από τον επιχειρηματικό κόσμο. Μαζί στις ευκαιρίες, αλλά μαζί και στο ρίσκο, όχι μονομερώς.

Επομένως αυτό που προσβλέπουμε χωρίς να έχει ακόμη τελειοποιηθεί ή να έχει απόλυτα καθοριστεί, αλλά το κοιτάμε και το επεξεργαζόμαστε, είναι τη δημιουργία ταμείων μεικτών που περιέχουν δημόσιους και ιδιωτικούς πόρους, πόρους που προέρχονται είτε από τα διάφορα επενδυτικά σχήματα, isis, business angels και όλα τα σχετικά, που εκεί πρέπει βέβαια να υπάρξουν και στρατηγικές εξόδου κι άλλα πράγματα.

Είτε πόρους που προέρχονται από τα χρηματοδοτικά εργαλεία που έχουν θεσπιστεί στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή σήμερα και εκείνο που προέχει τον τελευταίο καιρό είναι το περίφημο πακέτο Γιούνκερ, ένα πακέτο που μπορεί να προσφέρει ευκαιρίες, δεν ξέρουμε ακόμη αν θα δουλέψει και πως θα δουλέψει.

Αλλά σίγουρα θα πρέπει να είμαστε έτοιμοι να μπορέσουμε να κάνουμε προτάσεις για επενδύσεις, επενδυτικές προτάσεις που να είναι ελκυστικές, ιδιαίτερα αν λάβει κανένας υπόψη ότι η χώρα πολύ λίγα μπορεί να συνεισφέρει σε αυτό το ταμείο, το ταμείο του Γιούνκερ.

Λοιπόν αυτό το μεικτό ταμείο θα πρέπει να λειτουργήσει με τέτοιους κανόνες που πραγματικά όλοι οι μετέχοντες να αισθάνονται ικανοποιημένοι, να αισθάνονται ότι κανένας, να το πω έτσι πολύ απλά, δε ρίχνεται, τουναντίον επωφελείται. Η θέσπιση λοιπόν αυτών των κανόνων που θα εξασφαλίζουν και το δημόσιο συμφέρον, είναι ένα μεγάλο στοίχημα.

Αυτό όσον αφορά τη χρηματοδότηση της έρευνας και της καινοτομίας σήμερα, που εδώ θα έλεγα ότι ο λόγος δημόσιας προς ιδιωτικής

χρηματοδότησης θα εξαρτηθεί πάρα πολύ ή θα πρέπει να εξαρτάται πάρα πολύ από διάφορα στοιχεία, για το τι τύπου καινοτομία μιλάμε.

Για παράδειγμα αν είναι κάποια καινοτομία που έχει να κάνει με μία ανάγκη μίας επιχείρησης στην οποία το ερευνητικό ή το ακαδημαϊκό οικοσύστημα προσφέρει υπηρεσίες έρευνας και ανάπτυξης, αυτό που λέμε το RND, τότε είναι λογικό να είναι πολύ σημαντική η σχετική συνεισφορά του ιδιωτικού τομέα.

Αλλά αντίθετα, έχει να κάνει με κάποιες ενέργειες, κάποιες δράσεις, που είτε προκύπτουν κεντρικά, παλιά υπήρχε το μεγάλο πρόγραμμα Europe against cancer, που ήταν μια κεντρική δράση κάτω από την οποία κρεμόταν διαφορετικά μικρότερα projects στα οποία μπορούσαν να μετέχουν διάφοροι κι ήταν δημόσια κατεξοχήν η χρηματοδότηση.

Όπως δημόσια θα πρέπει να είναι και η χρηματοδότηση και θα πρέπει πάντα να υπάρχει δημόσια χρηματοδότηση σε δράσεις που έχουν να κάνουν με επιστημονική περιέργεια. Επομένως αυτό που λέω είναι ότι και τα δύο χρειάζονται και η αντιμετώπιση των άμεσων αναγκών αλλά και ο μακροπρόθεσμος σχεδιασμός που επηρεάζει την πραγματική οικονομία και με ένα τέτοιο σχήμα υποστήριξης.

Θα ήθελα να κάνω εδώ το σχόλιο ότι δεν υπάρχει σοβαρή καινοτομία η οποία να υπήρξε αποτέλεσμα διατεταγμένης έρευνας. Το έκανα και στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή αυτό πολλές φορές και όλες οι μεγάλες καινοτομίες που οδήγησαν σε πραγματικό μετασχηματισμό της οικονομίας χαρακτηρίζονταν από ένα στοιχείο κι αυτό ήταν η τυχαιότητα. Αλλά είναι πολλά να πει κανένας, τέλος πάντων.

Πέρα από αυτό υπάρχουν πολλά άλλα, μηχανισμοί υποστήριξης, υποστήριξης ιδιαίτερα μικρών εταιρειών, μηχανισμοί που έχουν να κάνουν με το θέμα της πνευματικής ιδιοκτησίας που ακόμη στην Ευρώπη δεν υπάρχει ευρωπαϊκό patent όπως λέμε, υπάρχουν πολλές δυσκολίες και γενικά το άθλημα της κατοχύρωσης της πνευματικής ιδιοκτησίας κοστίζει και πολλές φορές είναι συζητήσιμο αν θα πρέπει να γίνεται ή αν θα πρέπει να ακολουθήσει κάποιες άλλες πολιτικές.

Όλα αυτά λοιπόν θα πρέπει να τα λάβουμε υπόψιν, γιατί εδώ είναι ο αδύνατος κρίκος νομίζουμε στη χώρα μας, ούτως ώστε η αλυσίδα της

καινοτομίας να αρχίσει να οδηγεί σε καλύτερα αποτελέσματα. Δε λέω σε αποτελέσματα τρανταχτά, γιατί ποτέ δεν πρόκειται να γίνουν, ποτέ δεν πρόκειται να υπάρξει η περίπτωση του Κύρου Γρανάζη που θα έρθει με την εφεύρεση και θα βρει τη λύση κι αμέσως θα πλουτίσει.

Και βέβαια εδώ υπάρχει και κάτι άλλο, η σημασία της κινητοποίησης της κοινωνίας. Εγώ σε ένα από τα επόμενα Υπουργικά Συμβούλια όπως έγινε για το θέμα της ανθρωπιστικής κρίσης σκέφτομαι να θέσω το θέμα της επιστημονικής της ερευνητικής κρίσης.

Παρά την κατάσταση που υπάρχει χρειαζόμαστε θέσεις για νέους επιστήμονες, για νέους ερευνητές, στα πανεπιστήμια, στα ερευνητικά κέντρα, στα οποία η επιστημονική ηλικία των ερευνητών μεγαλώνει, αρχίζουν να γερνάνε και παρά τις εξαιρετικές επιδόσεις που έχουμε σήμερα σύντομα θα αρχίσει να δημιουργείται ένα πρόβλημα.

Και βέβαια το άλλο μεγάλο ζήτημα, να υπάρξουν δράσεις ανάσχεσης αυτού που λέγεται διαρροή εγκεφάλων, το brain drain. Κι όχι μόνο αυτό, δράσεις τέτοιες ούτως ώστε η χώρα να αποτελέσει πόλο έλξης νέων ταλαντούχων επιστημόνων.

Κι εδώ θα πρέπει πάντα να έχουμε υπόψιν ιδιομορφίες της ερευνητικής κοινότητας. Οι ερευνητές δεν πάνε σε μέρη για να βγάλουν λεφτά που λέμε, δεν είναι αυτό το κύριο κίνητρό τους, το κύριο κίνητρό τους είναι να πάνε κάπου που μπορούν να κάνουν δουλειά. Αν αυτό το συνδυάσουμε με τον «νόστο» κι άλλα είναι πολύ σημαντικό να το λάβει αυτό υπόψη του, πρέπει να δημιουργήσουμε καλές συνθήκες δουλειάς.

Είναι λοιπόν πάρα πολλά τα θέματα, με χαρά θα απαντήσω αν υπάρχει ερώτηση, εγώ εκείνο που θα ήθελα να κλείσω και να πω είναι ότι στους τρεις αυτούς στόχους που σας ανέφερα υπάρχει κάτι άλλο να προσθέσω, ένας οριζόντιος άξονας που διατρέχει και τους τρεις αυτούς στόχους και αυτός είναι ο άξονας της επιδίωξης της επιστημονικής ποιότητας και της αριστείας.

Ξέρω ότι πολλά λέγονται γι' αυτά, κατά τη γνώμη μου άδικα τις πιο πολλές φορές, αλλά χωρίς την επιδίωξη επιστημονικής ποιότητας και αριστείας να το πω έτσι πιο φτηνά απλώς αν ικανοποιούμεθα με τη μετριότητα πολύ μέτρια έως ανύπαρκτα θα είναι τα αποτελέσματα.

Και κοιτάξτε, όταν λέμε "επιδίωξη" μιλάμε για μια δυναμική διεργασία, δε μιλάμε για κάτι στατικό, ούτε μιλάμε για την αριστεία που ταυτίζεται με την αλαζονεία που έχει να κάνει συνήθως με επιστημονική ανασφάλεια, τα ξέρω καλά αυτά.

Λίγο-πολύ λοιπόν έτσι διαγράφονται οι βάσεις για τις σκέψεις, έτσι διαγράφονται αυτές οι κατευθυντήριες γραμμές και πραγματικά θέλω να πιστεύω ότι με ορισμένες άμεσες και πρακτικές πρωτοβουλίες που θα αναλάβουμε, είτε σε πλαίσιο διακήρυξης εμβληματικών δράσεων.

Και μία εμβληματική δράση που σκοπεύουμε σύντομα να ανακοινωθεί από το εθνικό ΕΣΠΑ είναι η δράση πολιτισμός, πολιτισμική κληρονομιά και τεχνολογία, όπου βάζουμε εδώ εταιρείες κοντά σε ερευνητικά κέντρα, εταιρείες που δραστηριοποιούνται στο χώρο κοντά σε ερευνητικά κέντρα που πρωτοπορούν διεθνώς στο χώρο.

Το brand name έχει σημασία, αφού άλλωστε η αριστεία προσελκύει την αριστεία, έτσι; Κι αυτό το λέμε excellence attracts excellence. Τα βάζουμε κοντά και βέβαια τα βάζουμε κοντά με τους αποδέκτες, τα μουσεία, τα πολιτισμικά, τις ανασκαφές, που διαθέτει άφθονα η χώρα, υπάρχει ένα συγκριτικό πλεονέκτημα.

Το θέμα της αγροδιατροφής, επίσης μία αντίστοιχη δράση, έτσι; Δε θέλω να κάνω τώρα διακηρύξεις αυτού του τύπου. Και θα κλείσω με το θέμα δράσεων που θέλουμε να δώσουμε την ευκαιρία σε νέους επιστήμονες, που βλέπουμε να φεύγουν στο εξωτερικό είτε τελειώνοντας κάποιο master, είτε τελειώνοντας το διδακτορικό τους.

Εκεί είναι οι κρίσιμες περίοδοι, να τους δώσουμε την ευκαιρία να αρχίζουν να έρχονται κοντά στο ερευνητικό περιβάλλον, να πάνε σε χώρους που χαρακτηρίζονται από ποιότητα, που μπορούν να διεγείρουν τη δημιουργικότητά τους, χρηματοδοτώντας μικρά προγράμματα, μιας κοινής πρότασης που μπορεί να κάνουν δυο-τρία άτομα που έχουν τελειώσει το master για να κάνουν ένα μικρό πρόγραμμα ερευνητικό σε ένα περιβάλλον. Αυτό θα το δείτε σύντομα θα βγει, θα το κάνουμε στην αρχή πιλοτικά και πιστεύουμε να έχει επιτυχία.

Όλα αυτά, παρά τα μηνύματα των τελευταίων χρόνων και την πολλές φορές απαισιοδοξία που επικρατεί, για μένα τουλάχιστον υπάρχει η

αισιοδοξία και η ελπίδα ότι η έρευνα και η καινοτομία θα μπορέσουν να αποτελέσουν έναν τέταρτο άξονα ανάπτυξης της χώρας πέρα από την αγροδιατροφή, πέρα από τον τουρισμό, πέρα από τη ναυτιλία και συγνώμη αν έχω ξεχάσει κάποιον τομέα.

Αλλά αυτό δεν είναι μακριά, αρκεί να λειτουργήσουμε όσοι εμπλεκόμαστε σε αυτό με μια συλλογικότητα, με ένα όραμα που να ξεπερνά προσωπικές φιλοδοξίες και στρατηγικές. Ίσως όλα αυτά ηχούν ιδεαλιστικά, αλλά αρκεί να μην πνίξουμε το όνειρο στην αποπνικτική μας αγκάλη.

Κλείνοντας λοιπόν ήθελα να πω κι ένα motto, μου ζητήθηκε νομίζω αυτό, έχουμε πλέον όλα τα στοιχεία για να πούμε ότι οι δαπάνες για την έρευνα δεν αποτελούν κόστος, αποτελούν επένδυση.

Ευχαριστώ.